

PRAKTYKI PEDAGOGICZNE (PRZEDMIOTOWE) W SZKOLE – informacje ogólne

Studenckie praktyki nauczycielskie są realizowane w oparciu o Rozporządzenie Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Opiekun praktyk w szkole: nauczyciel chemii

Wymagania formalne

Uzyskanie zaliczenia z następujących zajęć:

- Podstawy psychologii
- Psychologia dla nauczycieli
- Podstawy pedagogiki i edukacji
- Przygotowanie do praktyki – część psychologiczna
- Przygotowanie do praktyki – część pedagogiczna
- Praktyka zawodowa

Cel

Celem praktyki jest zdobywanie doświadczenia związanego z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki szczegółowej (metodyki nauczania) z rzeczywistością pedagogiczną.

Organizacja praktyk przedmiotowych

I. Przygotowanie dokumentów niezbędnych do odbycia praktyki

Studentka (student) samodzielnie wybiera szkołę, w której będzie odbywać praktykę przedmiotową (zgodnie z wytycznymi dotyczącymi miejsca odbywania praktyk – szkoła podstawowa, szkoła ponadpodstawowa).

Studentka (student) otrzymuje od wydziałowego Kierownika praktyk pedagogicznych pismo, które zawiera prośbę o przyjęcie studentki (studenta) na praktykę pedagogiczną. Dokument ten musi zostać wypełniony przez szkołę: Dyrektor szkoły wyraża na nim zgodę na przyjęcie praktykantki (praktykanta) do swojej szkoły. Na podstawie tego dokumentu sporządzone zostanie imienne skierowanie na praktykę.

II. Odbywanie praktyki pedagogicznej (przedmiotowej z chemii)

Studentci udając się na praktykę otrzymują następujące dokumenty:

- imienne skierowanie na praktykę do szkoły (dla dyrekcji szkoły)
- kartę oceny praktykanta (do wypełnienia przez szkolnego opiekuna praktyk)
- druk zestawienia odbytych zajęć (do wypełnienia przez praktykanta i potwierdzenia przez szkolnego opiekuna)
- komplet dokumentów dla nauczyciela (umowa, rachunek, oświadczenie do celów podatkowych, ewidencja czasu pracy)

Zestaw dokumentów przeznaczonych dla nauczyciela powinny zostać niezwłocznie wypełnione przez nauczyciela i przekazane Kierownikowi praktyk pedagogicznych przed rozpoczęciem praktyki lub w ciągu 5 dni od momentu jej rozpoczęcia. Dokumenty te mogą zostać przekazane przez praktykantkę (praktykanta) bądź wysłane pocztą na adres Wydziału Chemii.

W czasie praktyki studentka (student) wypełnia ustalone zadania i dokumentuje swoją działalność. Dokumentowanie odbywa się w następujący sposób:

- student/ka sporządza notatki z prowadzonych obserwacji (hospitacji) na arkuszach obserwacji (wzór znajduje się w załączniku) oraz w osobnym zeszycie umieszcza scenariusze prowadzonych przez siebie zajęć. Scenariusze z zajęć muszą zostać podpisane przez szkolnego opiekuna praktyk (nauczyciela chemii).
- studentk/ka uzupełnia druk Zestawienie odbytych zajęć, które muszą zostać potwierdzone przez szkolnego opiekuna zajęć.

III. Zaliczenie praktyk

Studentci są zobowiązani do przedłożenia Kierownikowi praktyk w terminie do 2 tygodni od dnia zakończenia praktyki pedagogicznej następujących dokumentów: karty oceny praktykanta, wypełnionej i podpisanej przez nauczyciela – Opiekuna praktyki pedagogicznej oraz Dyrektora szkoły, zestawienia odbytych zajęć podpisanego przez nauczyciela, notatek z hospitowanych zajęć (w liczbie co najmniej 10 sztuk) oraz scenariuszy przeprowadzonych przez siebie zajęć podpisanych przez nauczyciela.

Przed dokonaniem zaliczenia praktyk pedagogicznych Kierownik praktyk ma prawo do wezwania studentki (studenta) na rozmowę w celu szczegółowego omówienia przebiegu praktyki.

Zadania studenta – praktykanta

(na podstawie Rozporządzenie Ministra Nauki Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela)

- 1) zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
- 2) obserwowanie:
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego lekcji (zajęć) oraz aktywności uczniów,
 - b) toku metodycznego lekcji (zajęć), stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
 - c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między młodzieżą w toku lekcji (zajęć),
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w klasie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania uczniów oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych uczniów,
 - f) sposobu oceniania uczniów,
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej,
 - h) dynamiki i klimatu społecznego klasy, ról pełnionych przez uczniów, zachowania i postaw uczniów,
 - i) funkcjonowania i aktywności w czasie lekcji (zajęć) poszczególnych uczniów, z uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny,
 - k) organizacji przestrzeni w klasie, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje);
- 3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji (zajęć),
 - b) organizowaniu pracy w grupach,
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych,
 - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej,
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu uczniów,
 - f) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
 - g) organizowaniu przestrzeni klasy,
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 4) pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
 - a) planowanie lekcji (zajęć), formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych, dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej,
 - c) organizację i prowadzenie lekcji (zajęć) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - d) wykorzystywanie w toku lekcji (zajęć) środków multimedialnych i technologii informacyjnej,
 - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku lekcji (zajęć) do poziomu rozwoju uczniów,
 - f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania uczniów, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej,
 - g) organizację pracy uczniów w grupach zadaniowych,
 - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z uczniami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami;
- 5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
 - a) prowadzenie dokumentacji praktyki (notatki z hospitacji, scenariusze prowadzonych zajęć),
 - b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e) konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć).

Uwaga!

Należy pamiętać o konieczności przeprowadzenia ustalonej minimalnej liczby godzin zajęć własnych.

Po zakończeniu praktyki zawodowej praktykant lub praktykantka powinni osiągnąć wymienione poniżej efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

1. zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;
2. sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;
3. rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

1. wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;
2. zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć;
3. analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

1. skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.